

SLOVENSKI NAROD

Izdaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 pett vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati pett vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Kako je bilo v Marseilleu

Komaj deset minut je bil kralj Aleksander I. na tleh zavezniške Francije

Kralj Aleksander I. je zgorel na žrtveniku zgodovine za svoj narod in svojo državo Jugoslavijo kot mučenik, da je ves njegov narod zaplakal v neizmerni bolesti. In sveta žrtev kraljeva plamti pred vsem narodom ter s svojim božanskim blagoslovom sveti na pot v bodočnost, ki jo je usmerjal, gladil in utrjeval z vsemi svojimi silami vse svoje dni do zadnjega diha. Kakor valovi hudourne poplave pretresa grozna resnica vse naše domove, v žaru nadčloveške žrtve se pa kali jeklena vera, da pravična usoda poplača kraljevo žrtev s srečnejšo Jugoslavijo pod vlado njegovega mladega sina, kralja Petra II.

Slava kralju-mučniku Aleksandru I.
Živel kralj Peter II.!

Pariz, 10. oktobra. AA. Nj. Vel. kralj Aleksander je živel na tleh zavezniške in prijateljske Francije komaj deset minut. Komaj se je formirala povorka in so krenili avtomobili proti vojaškemu spomeniku »Poilus d'Orient«, že se je zgodil gnusni zločin, ki je ogrnil Jugoslavijo in Francijo v žalost in ogorčil ves svet.

Zraven Nj. Vel. kralja sta sedela francoski zunanji minister Barthou in general Georges, član vrhovnega vojnega sveta. Vsi so bili zelo dobro razpoloženi, množice so jih pa navdušeno pozdravljale. Povorka je vozila s hitrostjo kakih 8 km na uro.

Naenkrat je na Borznem trgu skočil s pločnika krepak mož, star okrog 40 let, srednje dobre obleke; planil je proti kraljevskemu avtomobilu, ki ga je bilo lahko spoznati po kraljevi zastavi. Francoski podpolkovnik, ki je jahal v šoferju zraven avtomobila, je opazil tega človeka, kako teče proti avtomobilu. Z vso silo je potegnil vajeti, da ustavi konja in zadrži zločinca. Toda naj je bila njegova kretanja še tako nagla, se mu vendarle ni posrečilo preprečiti nesreče, ker je bil atentator

že na stopnici avtomobila

in začel streljati v Nj. Vel. kralja Aleksandra, ministra Barthouja in generala Georges. Podpolkovnik je medtem z udarci s sabljo podrl atentatorja, ki ga je šofer pograbil za vrat. Zdi se, da je nekdo tudi streljal na atentatorja. Eni trde, da je bil to šofer, drugi pa pravijo, da je streljal neki stražnik. Zdi se pa, da si je hotel atentator sam pognati kroglo v usta.

Množica je slišala streljanje in se je zgrnila.

da prepreči atentatorjev namen. Nastala je strašna zmešnjava, ljudje so navalili proti avtomobilu, na množico pa konjeniki, ki so pritisnili proti avtomobilu. Avto je naposled krenil proti prefekturi. Atentatorja so dvignili in ga odnesli v bližnjo stražnico.

Ljudje so bili silno ogorčeni. Ves čas so zahtevali, da jim izroče atentatorja, da ga sami sodijo. Medtem je pa avto z Nj. Vel. kraljem prispel na prefekturo, kjer so Nj. Vel. kralja odnesli v kabinet in ga položili na posteljo. Zdravniki so storili vse, kar je v človeških močeh, toda izjaviti so morali, da ni več pomoči.

Nj. Vel. kralj je izdihnil točno ob 16.10 po francoskem času. Poldrugo uro nato je podlegel

ranam tudi francoski zunanji minister Louis Barthou, ki je v imenu predsednika republike in francoske vlade malo poprej tako pristržno pozdravil dragega gosta.

General Georges je nevarno ranjen in visi med življenjem in smrtjo. V tem trenutku — ob eni ponoči — se še ne ve, ali ostane pri življenju.

Marseille, 10. oktobra. AA. Kraljevska ladja je prispela točno ob 4. popoldne po programu v marseilsko luko. Nj. Vel. kralj je takoj stopil po stopnicah z ladje; bil je vidno zelo dobro razpoložen. Pristopil je k zunanjemu ministru Barthouju in jugoslovenskemu poslaniku v Parizu dr. Spaljkoviću in jima dal roko. Ko je z vsemi prisotnimi izmenjal nekoliko pristržnih besed, posebno z zastopniki jugoslovenske kolonije, je sedel v avto na desno stran, Barthou pa na njegovo levo, a enega izmed sprednjih sedežev je zavzel član francoskega vrhovnega vojnega sveta general Georges.

Avto z Nj. Vel. kraljem in zunanjim ministrom Barthoujem je krenil skozi gost spalir Marselčanov, ki so se v velikem številu zbrahi na ulicah, da pozdravijo visokega gosta. In zavil proti spomeniku Poilus d'Orient, kjer je blagopokojni kralj hotel položiti srebrni venec. Toda avto ni prevozil niti 50 m od obale, ko so počili revolverski strelji zločinskega atentatorja. Prvi mah se je zdelo, da je atentator sprožil šest strelcov, pozneje se je pa pokazalo, da jih je 10. Medtem ko se je zrak tresel od navdušenih vzklikov Marselčanov, so nenadoma udarili vmes kriki groze:

Kralj je ubit! Kralj je ranjen! Kralj je mrtev!

Med vsemi prisotnimi je nastala strahovita panika. Atentator Peter Klemen je bil izvršil gnusno dejanje tako, da je, ko se je avto začel pomikati, pritekel in skočil na stopnico avtomobila in sprožil 10 strelcov na kralja Aleksandra in njegova spremljevalca. Trije strelci so zadeli Nj. Vel. kralja, in sicer eden v želodec, drugi v desno stran pljuč, tretji pa v desno roko. Prva dva strela sta bila smrtonosna. Ostali strelci so smrtno ranili Barthouja, nevarno pa generala Georges, ki še zmeraj leži v neki marseilski bolnici.

Takoj po atentatu se je avto z Nj. Vel. kraljem Aleksandrom odpeljal proti prefekturi, Barthouja in Georges so pa prepeljali v bolnico.

Louis Barthou je izdihnil ob 18. uri.

Na prefekturi so bili zbrani zdravniki, ki so se na vse načine trudili, da rešijo Nj. Vel. kralju življenje. Toda bilo je zaman, Nj. Vel. kralj je izdihnil.

Blagopokojni kralj je bil v trenutku atentata v admiralski uniformi. V tej uniformi počiva zdaj njegovo truplo, pokrito s francosko trobojnico, v veliki dvorani marseilske prefektуре. Na častni straži stoje jugoslovenski častniki z »Dubrovnik«. V dvorani so tudi jugoslovenski zunanji minister Bogoljub Jevtić, jugoslovenski poslanik dr. Spaljković, maršal dvora Dimitrijević in zastopniki jugoslovenske kolonije.

Pariz, 10. oktobra. AA. Iz Marseillesa poročajo o večeršnjem tragičnem dogodku:

Pred avtomobilom blagopokojnega kralja Aleksandra sta vozila dva policijska avtomobila, ki ju je od kraljevskega avta ločil oddelek konjenice marseilske garde. Ko je kraljev avto med navdušenim vzklikanjem Marselčanov prevozil kakih 100 m, je planil z leve atentator in začel streljati. Nato se je zgrudil na tla pod udarci sablje polkovnika Pioleta, ki je jahal ob kraljevem avtomobilu. Atentator ni izpustil revolverja iz rok. Slišalo se je še nekaj strelcov in je padlo še več ljudi. Kakor trde, je ubit tudi neki stražnik. Nekateri pravijo, da je tudi šofer streljal v atentatorja. Nastala je strašna zmešnjava, množica je predrla kordon in se zgrnila proti avtomobilu. Prav takrat je navalila na množico konjeniška garda. Policija je hitro napravila red in omogočila, da je povorka nadaljevala svojo pot. Nekdo je kriknil šoferju, naj vozi na prefekturo, in tako je tudi storil, medtem so pa ranjenega Barthouja in generala Georges odpeljali z drugim avtomobilom v bolnico.

Avto, v katerem je bil Nj. Vel. kralj, je množica na voznji do prefektуре burno pozdravljala, ker še ni vedela o zločinu. Šele spremljevalci umirajočega kralja so s solzami v očeh opozorili ljudi, kaj se je zgodilo, na kar je nastala tišina.

Nj. Vel. kralja sta zadela dva strela, eden v prsi, drugi pa v želodec. Po zdravniškem pregledu so položili velikega pokojnika v dvorano prefektуре, čez truplo so pa pogrnili državno zastavo in položili nanjo sabljo, čepico in okrvavljene rokavice.

Slovo od prvorojenca

Beograd, 10. oktobra. p. »Pravda« je objavila danes ganljiv dogodek ob odhodu Nj. Vel. kralja Petra II. v London. Na žel. postaji mu je njegov oče, pokojni vladar Aleksander, še dejal: »Sin, sedaj je čas, da se ločiva. Ti pojdi v šolo. Bodi pošten, dober in pameten! Vedi, da te čakajo v bodočnosti še velike naloge.« List ugotavlja, da je bil kralj ob tem slovesu globoko ganjen, kakor da bi bil že tedaj čutil, da bo moral njegov mladi sin že v kratkem prevzeti težke dolžnosti.

Proglas francoske vlade

Pariz, 10. oktobra. AA. Francoska vlada je izdala ta-le proglas:

Francoska vlada z bolestjo oznanja narodu, da je ubit Nj. Vel. kralj Aleksander, ki je padel v trenutku, ko je prišel, da sporoči francoskemu narodu izraze ljubezni in zvestobe jugoslovenskega naroda. Kot tolmač narodnih čustev je vlada izrekla Nj. Vel. kraljici Mariji, jugoslovenski vladni in prijateljskemu narodu globoko bolest francoskega naroda. Razen kralja Aleksandra je padel smrtno zadet tudi Louis Barthou. V tej tragični bolesti čutita oba naroda bolj kakor kdajkoli skupnost svojega srca in svojih misli.

Beograd se je zvil v žalost

Beograd, 10. oktobra. p. Vest o težki nesreči in izgubi našega ljubljene kralja je izzvala v Beogradu in v vsej državi nepopisno bolest in tugo. V Beogradu je prebivalstvo izvedelo za strašno novico iz Marseillesa okrog 20. ure. Na vsa lica je legla temna skrb, globoka žalost. Ljudje niso mogli več zadrževati solz.

Vse predstave v gledališčih in kinematografih so se nenadoma prekinile. Nikomur ni bilo več do veselja. Kavarnice so se izpraznile in ob 22. so jih zaprli. Svet je valoval po ulicah mrk in tihi. Beograd je dostojno prenašal izgubo velikega vladarja. Ko so davi ob 6. izšle izredne izdaje beograjskih listov, ki so se ljudje za nje kar trgali, je prišlo do nepopisno ganljivih scen. Ljudje so se postavili ob zidove, čitali, jokali. Vsi lokali so ostali zaprti. Vse mesto se je odelo v črne zastave. Državni uradi so zaprti. Na šolah je ukinjen ves pouk. Gledališča in kinematografi so tudi za nadaljnje dni odpovedali predstave.

Beograd, 10. oktobra. Iz vseh krajev sveta prihajajo v Beograd neprestano sožalne brzojavke.

V Beogradu je zavladala splošna nacionalna žalost; danes dopoldne so v mestu vse trgovine, lokali in delavnice zaprte. Mnoge izložbe so popolnoma črno drapirane ter okrašene s sliko blagopokojnega kralja. Tramvaji vozijo s črnimi zastavami, tudi na vseh avtomobilih so obešene črne zastavice, na vseh koncih in krajih se zbirajo ljudje, ki čitajo proglas kraljeve vlade in pa oporočko pokojnega kralja Aleksandra. Vsa poselaništva so izobesila zastave na pol dro-

ga Na starem kraljevskem dvorcu je izobesena trobojnica, ovita s črnim trakom. Neprestano prihajajo množice, na tisočih se vnašajo v dvorsko knjigo, v kateri izražajo svoje sožalje.

Ministrski svet permanentno zaseda. Predsednik vlade je obvestil Narodno skupščino, da bo zasedanje Narodne skupščine jutri ob 11. Ob tej priliki bodo zaprisoženi vsi ministri, poslanci, senatorji in njih namestniki.

Sestanek narodnega predstavništva

Beograd, 10. oktobra. P. Jutri dopoldne ob 11. se v veliki dvorani Narodne skup-

ščine sestane narodno predstavništvo. Seje narodnega predstavništva se udeležijo vsi narodni poslanci, senatorji kraljevskega namestniki in njihovi namestniki, da prispejo zvestobo kralju Petru II.

Zapisrice vojske in mornarice

Beograd, 10. oktobra. V Beogradu se je danes zbralo mnogo senatorjev in poslancev, ki so bili v posameznih banovinah na počitnicah.

Vojska, mornarica in državno uradništvo so bili že danes zaprisoženi.

Prizori strašnega atentata v filmu

Nekemu filmskemu operaterju se je slučajno posrečilo posneti usodne dogodke v Marseillu

Pariz, 10. oktobra. AA. Današnji pariški tisk prinaša razen popisa včerajšnjega katastrofalnega dogodka in drugih slikovnih fotografij, ki kažejo razne trenutke strašnega zločina. Znamo je, da se je enemu izmed mnogostopletnih operaterjev

slučajno posrečilo posneti ves potek tega barbarskega zločina.

Va film so, kakor trde, takoj preteklo noč razvili in ga izročili državnim preiskovalnim oblastem v Parizu. Pariški listi prinašajo nekatere momente iz tega filma. Tako se na eni izmed slik jasno vidi, kako je atentator, ko je stopil na stopnico avtomobila, iztegnil svojo zločinsko roko skozi odprto okno avtomobila in izvršil svoj strahoviti zločin. Vidi se tudi šofer, kako je atentatorja zgrabil za vrat. Tudi se vidi, kako je podpolkovnik Piolet naglo obrnil konja, da bi s sabljo dosegel atentatorja.

Na neki drugi sliki se vidi, kako ne-sejo smrtnobleda umirajočega kralja v dvorano prefektore. Druge slike kažejo množico, kako prebija kordon in hiti na pomoč.

Razen teh slik, ki gredo gledalcu do srca, se vidi tudi slike kralja in Barthouja v avtu. Posnetek smejajočega kralja in Barthouja ob Barthoujevem obisku v Beogradu učinkuje nenavadno tragično — tem bolj, ker ni danes ne enega ne drugega več.

Pariz, 10. oktobra. Davi so pariški listi objavili do zadnje podrobnosti izpopolnjeno poročilo o včerajšnji marseillski tragediji. Poleg teh pa so napolnili po več strani s članki in poročili o pokojnem kralju ter s fotografijami, ki jih je neki fotoreporter posnel baš v trenutku, ko je bil izvršen strašni zločin. Njegov film so takoj razvili in izročili preiskovalnim oblastem v Parizu. Film prikazuje povsem jasno ves potek dogodkov. Na eni strani slik se jasno vidi, kako je atentator skočil na stopnico avtomobila in iztegnil roko, v kateri je tiščal parabellum skozi odprto okno avtomobila in baš pričel streljati. Na drugi je šofer,

Atentatorjeva identiteta dognana

Identiteta atentatorja, ki ga je množica takoj po gusnem atentatu linčala, je dognana. Pri njem so našli češkoslovaški potni list na ime Peter Kelemen. Vse kaže, da je potni list faizificiran. Iz preproste obleke se vidi, da je bila narejena kupljena v Parizu v veletrgovini »Belle Jardiniere«. Razen tega so našli pri njem dva revolverja in 70 nabojev. Revolverja, s katerim je ubil Nj. Vel. kralja, ima ogromne dimenzije in je pravcata mala strojica s 20 naboji. Od teh je atentator iz tega parabelluma sprožil 10 strelav na blagopokojnega kralja, Barthouja in generala Georgesja, drugih 10 nabojev pa ni izbral. Pri njem so našli tudi eno bombo, ki je ni utegnil več rabiti, busola in 1800 frankov gotovine.

Reuterjev dopisnik, ki je bil v neposredni bližini prika atentata, je potrdil, da so atentatorja linčali meščani.

Atentatorjevo truplo je strahovito razmesarjeno. Na policiji izjavljajo, da je bil po poklicu trgovski potnik.

Pariz, 10. oktobra. Listi poročajo, da je atentator prebil prvi kordon civilne garde še pred atentatom na Nj. Vel. kralja Aleksandra in ubil nekega policijskega organa.

Atentatorjev potni list je imel številko 479.9275.934. Potni list je bil češkoslovaški in se je glasil na ime Petrus Kelemen, ki je bil po poklicu trgovec. Potni list je veljal za leto dni.

Ministrski svet je na seji dne 10. oktobra sprejel predlog državnega odbora za pogreb Nj. Vel. kralja: Državna žalost za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. traja šest mesecev od 9. oktobra t. l. do 9. aprila 1935, in sicer je od tega šest tednov globoke žalosti računajoč od dne smrti dne 9. oktobra do 21. novembra t. l. Za časa globoke žalosti ne morejo biti v državi nobene javne veselice, niti plesi, a tri dni po globoki žalosti ne more biti nobenih produkcij, ne zabav.

II. Na vseh državnih in samoupravnih poslopih bodo ves čas globoke žalosti razobešene neprenehoma črne zastave. Za ostali čas trajanja državne žalosti, kadar bo potrebna, da se izobesijo državne zastave se morajo izobesiti na pol droga. Uradniki imajo nositi za čas globoke žalosti običajne zunanje znake črne kravatne in črn flori na levi roki. Vsi akti državnih uradov se bodo v času državne žalosti izdajali v črnem okvirju in pečatili s črnim voskom.

Člani odbora za pogreb

Beograd, 10. oktobra. Državni odbor za pogreb blagopokojnega Nj. Vel. kralja Aleksandra I. sestavljajo sledeči člani: divizijski general Krstić, pomočnik ministra vojske in mornarice; divizijski general Jeremić, I. adjutant Nj. Vel. kralja; divizijski general Dimitrijević, maršal dvora Nj. Vel. kralja; Predrag Lukić, pomočnik ministra notranjih poslov; Vitoimir Konstantinović, pomočnik ministra financ; Jurislić, pomočnik ministra zunanjih poslov; Borivoj Gjuritić, pomočnik ministra za promet; brigadni general Dragoljub Popović, pomočnik poveljnika Beograda; Milan Ostojić, načelnik budniškega oddelka ministristva financ; Sokrat Petrović, načelnik ministristva pravde; Dragomir Lazić, načelnik ministristva notranjih poslov; Velja Petrović, inšpektor ministristva prosvete. Državni odbor za pogreb Nj. Vel. kralja Aleksandra I. zbora je v ministretvu vojske in mornarice

Dr. Stanković v Beogradu

Beograd, 10. oktobra. P. Drugi kraljevski namestnik dr. Radenko Stanković, ki se je zadnje dni mudil na deželi, je davi z brzovlakom prišel v Beograd.

Onemeli smo od groze

Ljubljana, 10. oktobra.

Ledena groza je pritetela po zraku, vsem nepomirljiva in nerazumljiva. Otrpili so ljudje, ki so vest prvi čuli pred zvočniki.

Z obupom so čakali, da bi preklekalo. Nikdo ne ve, kdaj je veter smrti zavel po ulicah in domovih. Vse je onemelo in nikdo ni glasno vprašal, če je resnica. Omotična žalost je uklenila vse mesto, topa, strašna in grenka. Obutek osamelosti in zapuščenosti je pritisnil prebivalstvo z vso krutostjo. Strah in trepet sta zgrabila vse, kakor zgrabita samo samcato siroto, izgubljeno v temi.

Ljudje so jokali po ulicah. Dete v temi je začutilo, da je izgubilo očeta.

Prvič v zgodovini so kapale na tla našega mesta take solze.

Iz instinkta osamelega naroda so pri vrela in napolnile tudi one oči, ki se niso zavedale, zakaj.

Edina ljubezen, doslej še nikdar tak spoznana, je govorila s temi vrčnimi solzami iz globin še nerazumevaločih, samo od dogodka pretresenih src.

Ta nena ljubezen je kričala, da smo izgubili moža in kralja, ki je iz nas ustvaril narod.

Tudi prvič v zgodovini, saj se narodi rode iz žrtve.

Šepetaje in jecaje smo vpraševali in jeli begati po ulicah. Čudna panika je preimkala otrplo prebivalstvo in ga potiskala kakor čredo proti središču mesta k pošti in Narodni tiskarni iz vseh ulic in s periferije ter okolice. Črna množica po cesti mrtvega kralja, po Tyrševi cesti, Šelenburgovi ulici in na Kongresnem trgu je tiščala

proti uredništvom »Jutra« in »Slovenskega Naroda« in se otresala in trepetala v pričakovanju jasnejših vesti.

Načelnik Ribnikar je z balkona Narodne tiskarne vest potrdil.

Iz v grozi stisnjenih grl se je moglo izviti le nekaj glasnih vzdihov in slavo mrtvemu kralju.

Množice so naraščale in se gostile. Zaprta so se vrata gledališč in kinematografov, kavarn in gostiln. Tišina povsod, neusmiljena tišina, ki govori najbolj glasno in tako neznanjsko boji.

Razgibala se je le mladina, latentna sila bodočnosti naroda. Zaman so množice čakale posebnih izjav listov čez 22. uro, a iz zvočnikov so pronicala vanje podrobna poročila o katastrofi, da je nepotest jela potuščati in so se množice pričele razhajati. Ob 23. so bile ulice prazne in tiha noč brez spanja je legla na Ljubljano. Le pred redkimi mi ni vse noč miru.

V vlažno jutro so z jukajočimi zvonovi iz vseh zvonikov. Mogočna pesem sproščene tuje je kakor balzam tekla v srca. Prej kakor navadno so spet odzivele ulice, vse že v plahutanju črnih zastav. Blede obrzali so pozdravljajo in spet čakajo, čakajo... Šele ob pol 8. zdrtirajo po mestu raznašalci s črnobrobiljenim »Jutrom«.

Ker ni pouka, se mladina vrača iz šol. Po ovinkih hodi in strmi v vso to žalost.

V vseh rokah se tresejo listi s črnim robom. Usodno proklamirajo čitajo povsod. Solze duše glas, ko s sklonjeno glavo ponavljajo zadnje naročilo kralja-mučenika in iz src vre molitve z vdano prisego:

»OČUJAMO JUGOSLAVIJO!«

Mogočen odmev po vsem svetu

Žalost na Češkoslovaškem

Praga, 10. oktobra. AA. ČTK poroča: Novica o strahovitem atentatu v Marseillu je prišla v Prago ob 17. in se z bliskovito naglico razširila po mestu in po vsej državi. Povsod se zbudila največja žalost. Radio je takoj ukinil svoj zabavni program, razširil vest o gusnem zločinu in prekinil nadalje oddajanje. Mesto se je na mah odelo v črne zastave.

Za danes dopoldne je sklicana seja ministrskega sveta. Mnogo ljudi na ulicah je jokalo. Vlada je brzovlakom izrekla sožalje jugoslovenski vladi in jugoslovenskemu narodu.

Odmev v Avstriji

Dunaj, 10. oktobra. AA. Korbiro poroča: Novica o tragičnem dogodku v Marseillu se je na Dunaju in v Avstriji razvedela namah. Povsod se izražajo ljudje o zločinu z gusnom in ogorčenjem. Radijska postaja je takoj po tragičnem dogodku ustavila izvajanje glasbenih točk. Na Korbiro se odpovedali vse prireditve in svečanosti, ki so jih pripravljali na današnje deseto obletnico plebiscita.

Na Poljskem

Varšava, 10. oktobra. AA. Zločin v Marseillu je tukajšnja javnost sprejela z grozo in prepadenostjo. Vsi listi prinašajo o njem poročila.

Vlada je odredila, da morajo v znak žalosti prekiniti radijske postaje svoje programe, za drevi je pa določen poseben večer predavanja o velikem pokojniku. Vsi listi naglašajo, da je bil pokojni vladar pravi narodov voditelj, ki je kazal pot svojemu narodu.

Enomesečno žalovanje v Franciji

London, 10. oktobra. AA. Reuter poroča iz Marseilla: Na truplo blagopokojnega kralja Aleksandra so položili francosko trikotno in lentu velikega križa legije časti. Pariz, 10. oktobra. AA. Vlada se je sestala na sejo in sklenila proglasiti enomesečno narodno žalost za vojsko, mornarico in letalstvo. Prav tako je sklenila pokopati Louisa Barthouja na državne stroške.

Predsednik vlade Doumergue je postal predsedniku jugoslovenske vlade brzovlak, v kateri izraža svojo globoko žalost in bol.

Odmev v Nemčiji

Pariz, 10. oktobra. Hava poroča iz Berlina: »Berliner Tageblatt« piše o zločinu v Marseillu in pravi:

Kralj Aleksander je bil velik patrijot Balkana. O Barthouju pa pravi, da se je z njegovo smrtjo porušil eden izmed stebrov francoskega nacionalnega življenja.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« pa piše: Jugoslavija je izgubila modrega vladarja, Francija pa modrega zunanjega ministra. Berlin, 10. oktobra. AA. Odvratni in gusni atentat v Marseillu je zbudil splošno ogorčenje in zgražanje. V tukajšnjih krogih so, kakor splošno naglašajo, zmerom visoko cenili politično delovanje blagopokojnega kralja in njegovo željo, da uredi razmere v svoji državi in z inozemstvom. Pokojni kralj je zmerom znal voditi plemenito politiko.

Žalovanje v Rumuniji

Beograd, 10. oktobra. AA. Predsednik vlade Uzunović je dobil od predsednika rumunske vlade Tatarescu to-le brzovlakovo:

»Botešno presunjen nad groznim atentatom, ki je skrajšal življenje vašega slavnega in velikega kralja, čigar vse vrline, zlasti pa njegov vzvišeni značaj, so zadivile svet, mi je čast, da vam v imenu kraljevske rumunske vlade izrečem najiskrenejše sožalje. Žalost Jugoslavije je tudi naša narodna žalost. Zdržena v dobrem in v hudem pojmeta oba naroda tudi dalje po poti, ki ima jo je namenjena njuna usoda v največjo korist miru — Tatarescu.«

Bukarešta, 10. oktobra. Rumunska prestonika je vsa iznenadena in v velikem obžalovanjem sprejela vest o tragični smrti jugoslovenskega suverena. Z vseh hiš so bile razobešene zastave na pol droga. Listi so objavili strašno vest iz Marseilla, črno obrobiljeno, in pričeli obširne član-

stentista. Bolgarski kralj, vladar in ves bolgarski narod sočustvujejo s bratskim jugoslovenskim narodom, ki ga je zadela tolika izjava, in z veliko Francijo sprlo smrti njenega zunanjega ministra. V znak žalosti je ministrski svet, ki je imel včeraj popoldne baš datjo sejo, svojo sejo prekinil in odredil žalovanje po vsej državi. Da počastimo spomin na velikega jugoslovenskega kralja smo prekinili vse predstave in zabave v gledališčih in kinematografih. Kralji Mariji, gospe Barthoujevi, ter predsednikom jugoslovenske in francoske vlade smo poslali brzovlake izraze našega najglobljega sožalja.

O tragičnem dogodku v Marseillu je bil takoj obveščen tudi kralj Boris, ki ga je tragična vest globoko presunila.

Vtis na Parižane

Pariz, 10. oktobra. AA. Tragična smrt blagopokojnega kralja Aleksandra je globoko pretresla vse sloje francoskega naroda. Kako globoka je bolest, se je moglo videti po komentarjih, ki so se snoči in ponoči slišali na pariških ulicah, kjer so se zbirale množice ljudi in se trgale za posebne izdaje pariških listov. Na vsakem koraku si lahko slišal: »Strašno! Gmismo!«

Herriotove besede

Pariz, 10. oktobra. Ko so ministri odhajali s snodnje seje, je Herriot izjavil: Nemogoče je ta trenutek domneti vso tragičnost dogodka.

Kaj je z Georgesom

Pariz, 10. oktobra. AA. Iz Marseilla poročajo: General Georges, ki leži ranjen v bolnici, je še zmeraj v kritičnem položaju.

Pariz, 10. oktobra. Hava poroča: Ena izmed včerajšnjih ranjenik je danes podlegla. General Georges je izven nevarnosti.

Pariz, 10. oktobra. Hava poroča iz Marseilla: Stanje generala Georgesja se je zelo popravilo.

Barthou leži pri našem kralju

Pariz, 10. oktobra. Hava poroča iz Marseilla: Umorjenega zunanjega ministra Barthouja so prepeljali iz bolnice in ga položili poleg blagopokojnega kralja Aleksandra v prefekturi.

Sožalje belgijske vlade

Bruselj, 10. oktobra. Snod se je oglasil v jugoslovenskem poslanstvu dvorni maršal grof Bornet de Ways, ki je v imenu belgijskega kralja izrekel sožalje nad nedomestljivo izgubo, ki je zadela Jugoslavijo s smrtjo blagopokojnega kralja Aleksandra.

Kmalu za njim je prišel na poslanstvo zunanji minister Jaspas in izrazil sožalje v imenu belgijske vlade.

Sožalje Poljske in Amerike

Pariz, 10. oktobra. Poljski poslanik Chlapowski in poslanik Združenih držav Straus sta še snod izrekla v znanjem ministrstvu sožalje svojih vlad ob smrti kralja Aleksandra in zunanjega ministra Barthouja.

Žalovanje v Braziliji

Pariz, 10. oktobra. Hava poroča iz Rio de Janeiro: Vlada je zaradi tragične smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra odredila tridnevno žalovanje v vsej državi.

Sožalne brzovjavke od vseh strani

Pariz, 10. oktobra. Sožalne brzovjavke neprestano prihajajo v Pariz in Beograd. Listi vseh držav sveta izražajo soglasno ogorčenje in globoko obžalovanje, da je prišlo do tak tragičnega dogodka v Marseillu, zraven pa izražajo prepričanje, da se bo dosežanja potilika miru nadaljevala. Listi se ne boje nikakih zunanjepolitičnih posledic.

Poziv ženstvu

V globoki žalosti pozivam vse v Ljubljani se nahajajoča ženska društva, da se udeležijo s svojimi članicami žalne seje za našim velikim umrlim kraljem Aleksandrom I. Seja bo v mestni posvetovalnici dne 11. t. m. ob 15. — Pranja Tavčarjeva.

Beograjski tisk o gusnem zločinu

Beograd, 10. oktobra. P. Današnja »Pravda« je v svoji izredni izdaji objavila pod naslovom »Jugosloveni — rodoljublje« naslednji članek:

»Naši državni in narodni sovražniki so nam ubili kralja, ubili so ga oni, ki bi hoteli, da ne živimo več, ki bi hoteli vse naš vitezki in slavni narod potepati in zasušiti. Ubil ga je najet blaznež, ki je hotel upropasti naš narod in našo državo. Ali vsi ti sovražniki našega naroda naj vedo, da mučenika in slavnega mrtvega kralja le še bolj utrjuje neporušljive trdnjave naše nacionalnega in državnega edinstva, da je herojski kralj zapustil nam vsem globoko neizbrisno etiko nacionalne vere, ki jo nosi v svojem srcu vsak Jugosloven in po kateri je vsakomur brat in bo vsak dal svoje življenje za domovino.«

Naš narod je znal prenašati mučeniške dni. Naši narodni in državni sovražniki so nam nakopali novih muk in strahot, toda jugoslovenski narod je bil vedno vreden samega sebe, je bil vedno neustrašen herojski, kakor je bil to tudi včeraj naš slavni kralj in kakor je bil skozi vse svoje viteško življenje. Mar naš narod ne pozna miru in spokojnosti tudi v tem bolestem trenutku? Mar danes naš narod ni spet v najgloblji žalosti ohranil najgloblje miru in najvišjega dostojanstva? Da vedno, vedno in tudi sedaj je celokupni naš narod znal očuvati svoj mir, znal očuvati svojo rodno grudo, ki jo ljubi nad vse. Tudi v bodoče, v novi dobi po novi zaprisoži zvestobe in požrtvovalnosti za novega kralja, ki nosi v sebi vse velike vrline svojega slavnega in velikega očeta, bo naš narod ves za svojega mladega kralja, za slavnega prestol njegovih velikih in herojskih prednikov, za domovino Slavni in mučenški kralj je z močjo postavil naše državne meje, ustvaril našo integralnost in sedaj, kakor to čuti že ves naš narod sam, je naša dolžnost, da ohranimo tudi v bodoče svojo veliko in močno domovino, da zagotovimo bodočnost našemu narodu, proti kateremu spet vstajajo sovražniki naše domovine.

Pariz pod strašnim vtisom

Pariz, 10. oktobra. Hava poroča: »Echo de Paris« v svojem poročilu o zločinu v Marseillu spominja na »umore Doumerja, Duce in Dollfusa in pravi: Danes ne žalujemo samo Francozi in Jugoslavi, temveč vsi, ki žele rešiti civilizacijo.

»Journal« predlaga, naj bi truplo blagopokojnega kralja Aleksandra prepeljali v Pariz pod Slavolok kraj Neznanega jrnaka, da bi se francosko ljudstvo moglo pokloniti junaku.

»Petit Parisien« pravi, da je Barthou umrl po potovanjih, ki so bila bogata uspehov, tik pred odhodom v Rim. Danes je združila ista žalost z novo, tragično. Vozijo Jugoslavijo in Francijo.

Tudi drugi listi vseh smeri ogorčeno obsojajo strašni zločin, o katerem pravijo, da je enako zadel vse narode, ki so privrženi miru. Listi izražajo nado, da je atentat izvršil osamljenec, in mislijo, da zločin ne bo imel zunanje političnih posledic.

Zadušnica v Marseillu

Marseille, 10. oktobra. Snod ob 22.40 je ruski svečenik v prisotnosti jugoslovenskega zunanjega ministra z. Bogoljuba Jevtića, dvornega maršala generala Dimitrijevića in pariškega poslanika dr. Spalajkovića opravil zadušnico za pokoj duše velikega kralja-mučenika. Zadušnici je prisostvovala tudi princeza Galizina.

Francoska vlada odpotovala v Marseille

Pariz, 10. oktobra. Vsa francoska vlada je odpotovala v Marseille, da se pokloni manom pokojnega žrnškega kralja Aleksandra I.

Vsa Bolgarija sočustvuje

Sofija, 10. oktobra. Ministrski predsednik Kimon Georgiev je novinarjem izjavil: »Gotovo že veste o žalostnem dogodku v Marseillu kjer stá postala jugoslovenski suveren kralj Aleksander I. in francoski zunanji minister Louis Barthou žrtvi